

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»
Предметна (циклова) комісія викладачів педагогіки, психології,
методик дошкільного виховання та фізичної культури

НАВЧАЛЬНА (ПРОПЕДЕВТИЧНА) ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

*методичні рекомендації щодо організації та
проведення практики*

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальності А2 Дошкільна освіта
ОПС «фаховий молодший бакалавр»

*Розглянуто та рекомендовано до друку методичною радою
Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж Мукачівського державного університету»
(протокол №1 від 25 серпня 2025 р.)*

*Розглянуто та схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів
педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури
Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж Мукачівського державного університету»
(протокол №1 від 25 серпня 2025 р.)*

Укладач:

Дмитро ГРЕГІРЧАК – кандидат політичних наук, завідувач навчально-виробничої практики ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету», викладач суспільних дисциплін, «спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Рецензент:

Тетяна ТЕЛИЧКО – доктор філософії, викладачка психолого-педагогічних дисциплін, «спеціаліст вищої категорії».

Навчальна (пропедевтична) практика в закладах дошкільної освіти: методичні рекомендації щодо організації та проведення практики для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності А2 Дошкільна освіта (ОПС «фаховий молодший бакалавр») / укладач: Д.Грегірчак. Мукачево: ВСП «ГПФК МДУ», 2025. 26 с. (1,03 авт. арк.)

Навчально-методичне видання містить рекомендації щодо організації та проведення практики «Навчальна (пропедевтична) практика в закладах дошкільної освіти» для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності А2 Дошкільна освіта. Розкрито мету, завдання, програму, критерії оцінювання, рекомендації до виконання завдань практики, вимоги до звітної документації, рекомендовані джерела інформації, а також зразки зразки документації.

Адресовано здобувачам фахової передвищої освіти спеціальності А2 Дошкільна освіта (ОПС «фаховий молодший бакалавр»), педагогам-практикам.

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ « НАВЧАЛЬНА (ПРОПЕДЕВТИЧНА) ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»	5
1.1. Опис практики	5
1.2. Мета, програмні компетентності та результати навчання	6
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ (ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»	10
2.1. Рекомендації щодо організації практики	10
2.2. Рекомендації щодо змісту практики	13
2.3. Рекомендації щодо виконання завдань практики	15
2.4. Форми контролю та критерії оцінювання результатів проходження практики	17
2.5. Вимоги до звітної документації	18
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	20
ДОДАТКИ	24

ПЕРЕДМОВА

У системі професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у педагогічних коледжах фахової передвищої освіти важлива роль належить практиці.

Практика здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» є однією із форм організації освітнього процесу та обов'язковою складовою освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, яка спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

Посилення ролі практичної підготовки є на сьогодні одним із основних завдань при складанні та коригуванні освітніх програм всіх рівнів підготовки, оскільки саме наявність практичного досвіду роботи в реальних умовах є однією із головних передумов успішного працевлаштування.

Важливою ланкою в контексті сучасної підготовки закладів дошкільної освіти є практика «Навчальна (пропедевтична) практика в закладах дошкільної освіти», яка проводиться на базі закладів дошкільної освіти.

Практика спрямовується на залучення здобувачів освіти до формування уявлень про структуру закладу дошкільної освіти, організацію освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, видів життєдіяльності дітей, формування вмій організації та керівництва різними видами життєдіяльності дошкільнят.

РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
«НАВЧАЛЬНА (ПРОПЕДЕВТИЧНА) ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

1.2. Опис практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика практики
<p>Кількість кредитів ECTS – 1,5</p> <p>Модулів – 1</p> <p>Змістових модулів – 3</p> <p>Загальна кількість годин – 45</p>	<p style="text-align: center;">Галузь знань А Освіта</p>	<p>Денна форма навчання</p> <hr/> <p>Навчальна практика</p>
<p>Термін проходження практики – 1 тиждень</p>	<p style="text-align: center;">Спеціальність А2 Дошкільна освіта</p>	<p>Рік підготовки: 1-й</p> <p>Семестр: 1-й</p> <p>Практичні: 18 год.</p> <p>Самостійна робота: 27 год.</p>
<p>Тижневих годин : практичних – 18 самостійної роботи здобувача освіти – 27</p>	<p style="text-align: center;">Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр</p>	<p style="text-align: center;">Вид контролю: диференційований залік</p>

1.2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

Мета практики: формування у здобувачів фахової передвищої освіти уявлень про структуру та організацію освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, видів життєдіяльності дітей.

Завдання практики:

– ознайомити здобувачів освіти з особливостями організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, особливостями організації розпорядку дня, з його загальними складовими, послідовністю їх проведення з дітьми раннього та дошкільного віку;

– формувати у здобувачів освіти вміння спостерігати за роботою вихователя, помічника вихователя, дітьми;

– ознайомити здобувачів освіти з особливостями організації різних видів життєдіяльності дітей раннього та дошкільного віку в першу та другу половину дня;

– ознайомити здобувачів освіти з особливостями організації прогулянок, своєрідністю проведення спостережень, ігрової, трудової діяльності дошкільнят, з необхідністю гнучко коригувати заплановану роботу відповідно до інтересів та настроїв вихованців; змін у природі;

– ознайомити здобувачів освіти з формами організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, з сучасними підходами до організації занять, проєктно-ігрової діяльності, інтегрованою з іншими продуктивними її видами;

– формувати у здобувачів освіти знань та вмінь в процесі залучення до допомоги вихователям в підготовці та проведенні рухливих та дидактичних ігор, трудових доручень, індивідуальної роботи з розвитку моральної, емоційно-вольової, пізнавальної, мовленнєвої сфер, з образотворчої діяльності;

– формувати у здобувачів освіти вмінь оцінювати індивідуальні особливості дітей на основі спостережень, бесід з дітьми та вихователем.

У процесі проходження практики у здобувачі освіти повинні

знати:

- освітні програми, що реалізуються в закладі дошкільної освіти;
- здійснювати поточне та перспективне планування роботи в ЗДО;
- особливості освітнього середовища закладу дошкільної освіти;
- діагностувати рівні розвитку дітей;
- враховувати вікові та індивідуальні особливості при організації різних видів діяльності в закладі дошкільної освіти;
- сучасні освітні технології в змісту дошкільної освіти;

– методично грамотно будувати педагогічний процес, використовуючи різноманітні форми, методики і засоби, прийоми навчання, виховання та розвитку відповідно до конкретних завдань;

– аналізувати проблемні педагогічні ситуації, використовуючи навички самоконтролю та професійної рефлексії;

вміти:

– користуватися основними та допоміжними джерелами інформації;

– використовувати в роботі державні освітні стандарти як орієнтири власної педагогічної діяльності;

– аналізувати власну педагогічну діяльність з дітьми на рефлексивній основі;

– здійснювати співробітництво з батьками, колегами;

– підвищувати рівень власної професійної самоосвіти та самореалізації;

– опрацьовувати й узагальнювати одержану в ході спостережень інформацію;

– систематично вести щоденник практики.

Проходження практики забезпечить формування у здобувачів освіти наступних **компетентностей**:

Інтегральна:

ІК 1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти і розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях

Загальні компетентності :

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 Здійснення безпечної діяльності.

ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності :

СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК7 Здатність до формування елементарних логіко-математичних уявлень у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Програмні результати навчання:

РН3. Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей

РН6. Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм

РН8. Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН9. Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності

(предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організувати їх відповідно до освітніх програм

РН10. Організувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН12. Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії

РН13. Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності.

РН15. Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

РН16. Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

РН17. Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ (ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

2.1.Рекомендації щодо організації практики

Згідно з навчальним планом, навчальна (пропедевтична) практика в закладі дошкільної освіти проводиться зі здобувачами освіти І курсу в 1 навчальному семестрі протягом одного тижня.

Практика проводиться на базі закладів дошкільної освіти, які відповідають вимогам програми практики, мають відповідну матеріально-технічну, навчально-методичну базу та кваліфіковані педагогічні кадри.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій здобувачів ознайомлюють зі змістом, завданнями, організацією практики.

Академічна група може поділятися на дві підгрупи (чисельністю не менше 12 здобувачів освіти). Для керівництва практикою на кожному підгрупі призначається викладач (методист) коледжу.

Викладачі коледжу, які керують цим видом практики, надають здобувачам освіти методичну допомогу, групові та індивідуальні консультації, а також здійснюють контроль за роботою практикантів.

Керівники практики від бази практики ознайомлюють практикантів із специфікою організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, надають консультації.

Протягом проходження практики здобувач освіти веде щоденник практики, де аналізує зміст спостережень різних видів життєдіяльності дітей, особливості організації складових розпорядку дня та зазначає види та форм виконання самостійних завдань.

Після закінчення практики проводиться підсумкова конференція, на якій здобувачі освіти презентують результати практики у вигляді фото та відео звітів, підводяться підсумки, аналізуються результати, обговорюються проблеми практики.

Керівництво практикою здобувачів освіти

Керівництво практикою здійснюють завідувач навчально-виробничої практики, керівник практики від предметної (циклової) комісії (методист практики), закріпленій за підгрупою здобувачів освіти, та керівник практики від бази практики (вихователь групи раннього віку).

Завідувач навчально-виробничої практики:

- контролює укладання угод про проведення практики здобувачів освіти;
- готує проекти угод про проведення практики здобувачів освіти;

- готує проекти наказів про організацію практики здобувачів освіти;
- активізує, контролює, бере участь у розробці програм практик;
- готує необхідну документацію для проходження практики (журнали обліку практики, направлення тощо);
- здійснює розподіл здобувачів освіти на практику з урахуванням можливостей баз практики;
- планує та організовує настановчі та звітні конференції з практики;
- контролює та проводить інструктаж з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та про порядок проходження практики до початку практики;
- проводить наради з керівниками практик;
- контролює види і строки проведення практики, визначені навчальними робочими планами підготовки здобувачів освіти певної спеціальності;
- здійснює контроль за виконанням програм практики, своєчасним складанням заліків із практики, за веденням звітно-облікової документації з практики;
- аналізує звітну документацію за результатами практики та готує підсумковий звіт про її проведення за навчальний рік.

Керівники практики від предметної (циклової) комісії:

- розробляють програми практики на основі наскрізної програми практики, навчального плану;
- складать графіки проведення та розробляють плани практики;
- розробляють методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики здобувачів освіти;
- беруть участь у проведенні всіх організаційних заходів перед початком практики;
- під час настановчих конференцій проводять інструктажі з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та порядку проходження практики;
- здійснюють ознайомлення здобувачів освіти з необхідною документацією (програмою практики, щоденником практики, методичними рекомендаціями тощо);
- повідомляють здобувачів освіти про систему звітності і критерії оцінювання результатів практики;
- відслідковують своєчасне прибуття здобувачів освіти на базу практики;
- закріплюють практикантів за робочими місцями;
- у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечують високу якість її проходження згідно з програмою;

- здійснюють контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;
- своєчасно ведуть записи в журналі обліку практики;
- контролюють виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- перевіряють та оцінюють результати проходження практики здобувачами освіти;
- подають завідувачу навчально-виробничої практики письмовий звіт про проведення практики за формою:
 1. Умови проходження практики.
 2. Види занять та режимних процесів, які були проведені здобувачами.
 3. Вияв у здобувачів освіти самостійності та творчого підходу до організації та проведення режимних процесів та занять.
 4. Володіння здобувачами освіти методикою використання ІКТ та наочних посібників під час проведення режимних процесів та занять.
 5. Знання здобувачами освіти вікових та індивідуальних особливостей дітей та їх врахування під час проведення освітньої діяльності.
 6. Вміння здобувачів освіти працювати з дитячим колективом.
 7. Вміння підбирати та застосовувати методи науково-педагогічних досліджень для вивчення дитячого колективу та психолого-педагогічних особливостей окремих дітей, складання на основі отриманих результатів психолого-педагогічної характеристики.
 8. Вміння здобувачів освіти вести спостереження та аналізувати режимні процеси та заняття.
 9. Систематичне відвідування здобувачами освіти практики, ведення щоденника практики.
 10. Правильне оформлення та своєчасна здача здобувачами освіти звітної документації.

Керівник практики від бази практики:

- організовує практику згідно з програмою практики;
- проведе інструктаж з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та цивільного захисту;
- забезпечує ефективність проходження практики здобувачами освіти;
- забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку.

Здобувачі освіти під час проходження практики зобов'язані:

- брати участь у настановчій конференції із питань організації практики;
- до початку практики одержати від керівника практики від коледжу направлення, методичні матеріали та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- пройти інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та цивільного захисту до початку практики;
- своєчасно пройти медогляд;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити й суворо дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці та внутрішнього розпорядку на базі практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- після закінчення практики своєчасно подати звітну документацію і захистити результати практики;
- здобувачі освіти не допускаються до проведення заняття, іншого виду діяльності без конспекту, сценарію тощо, завізованого вихователем або викладачем-керівником практики від коледжу.

2.2. Рекомендації щодо змісту практики

Зміст діяльності здобувачів освіти-практикантів:

Практичні заняття

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Настановча конференція. Ознайомлення із завданнями та змістом практики, переліком звітної документації. Інструктаж з питань безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту.	1
2	Ознайомлення з ЗДО, його структурою. Ознайомлення з основними завданнями, напрямками та режимом роботи ЗДО; з особливостями планування та організації освітнього процесу.	1
3	Ознайомлення з посадовими обов'язками вихователя. Знайомство з вихователем ЗДО. Особливості діяльності вихователя в ЗДО.	1
4	Ознайомлення з посадовими обов'язками методиста ЗДО, переліком його функціональних обов'язків. Ознайомлення із методичним та дидактичним забезпеченням освітнього процесу: аналіз наявних у групі ігрових матеріалів, наочних дидактичних посібників, технічних засобів навчання та дидактичного матеріалу, що зберігається у методичному кабінеті ЗДО.	1

5	Ознайомлення з роботою практичного психолога, музичного керівника, обслуговуючого персоналу, їх функціональними обов'язками.	1
6	Ознайомлення з професією вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою вихователя у різних вікових групах: організація режимних процесів, спілкування та взаємодія з дітьми та їхніми батьками).	2
7	Ознайомлення з роботою помічника вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою помічника вихователя у різних вікових групах). Аналіз розподілу обов'язків між вихователем і помічником вихователя.	1
8	Спостереження за роботою вихователя на прогулянці та при організації режимних процесів. Спостереження за дітьми різних вікових груп в умовах ЗДО: діти у різних видах діяльності, спілкування з вихователем і однолітками, особливості поведінки, емоційний стан тощо. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей дітей: спостереження, бесіди.	3
9	Спостереження організації і проведення занять та режимних процесів, допомога в підготовці наочного матеріалу до занять. Спостереження за формами роботи з батьками.	3
10	Самостійна підготовка дидактичного демонстраційного та роздаткового матеріалу для проведення ігрової та навчальної діяльності з дітьми в ЗДО.	2
11	Спільна робота з вихователем в організації режимних процесів.	2
Всього годин:		18

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Ознайомлення з документацією, яка регламентує діяльність закладу дошкільної освіти	2
2	Ознайомлення з змістовим наповненням веб-сайту закладу дошкільної освіти.	1
3	Ознайомлення та аналіз програмових завдань з різних видів діяльності для дітей.	2
4	Ознайомлення з формами роботи в ЗДО з родинами вихованців: індивідуальними, колективними, наочно-інформаційними; вимогами щодо оформлення рубрик	2

	батьківського куточка.	
5	Аналіз розподілу обов'язків між вихователем і помічником вихователя.	2
6	Аналіз різних видів життєдіяльності дітей, які спостерігали на прогулянці. Допомога в організації самостійної ігрової діяльності на прогулянці.	2
7	Аналіз структурної побудови заняття, використані вихователем засоби, методи та прийоми навчання.	2
8	Допомога в організації режимних процесів.	2
9	Аналіз участі у проведенні режимних процесів.	2
10	Виготовлення наочних та методичних посібників для роботи з дітьми	4
11	Написання педагогічного роздуму «Діти дошкільного віку моїми очима». Написання звіту. Оформлення звітної документації практики. Підготовка мультимедійної презентації.	4
12	Презентація результатів проходження практики на звітній конференції.	2
Всього годин:		27

2.3. Рекомендації щодо виконання завдань практики

1-й день

Ознайомлення з закладом дошкільної освіти, його структурою та організацією освітнього процесу в ньому.

Ознайомлення з основними напрямками роботи закладу дошкільної освіти; з особливостями планування та організації освітнього процесу.

Ознайомлення з посадовими обов'язками вихователя. Знайомство з вихователем закладу дошкільної освіти. Особливості діяльності вихователя в закладі дошкільної освіти (з програмами розвитку, виховання і навчання дітей в закладу дошкільної освіти; з документацією, яка регламентує діяльність закладу дошкільної освіти).

Ознайомитися з посадовими обов'язками методиста закладу дошкільної освіти, переліком його функціональних обов'язків.

Ознайомлення із методичним та дидактичним забезпеченням освітнього процесу: аналіз наявних у групі ігрових матеріалів, наочних дидактичних посібників, технічних засобів навчання та дидактичного матеріалу, що зберігається у методичному кабінеті закладу дошкільної освіти

Ознайомлення з матеріалами сайту закладу дошкільної освіти. Основні завдання закладу дошкільної освіти, режиму роботи та матеріальної бази; особливостей організації освітнього процесу.

2-й день

Ознайомлення з роботою практичного психолога, музичного керівника, обслуговуючого персоналу, їх функціональними обов'язками.

Ознайомлення з професією вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою вихователя у різних вікових групах: організації режимних процесів, спілкування та взаємодія з дітьми та їхніми батьками).

Ознайомлення з роботою помічника вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою помічника вихователя у різних вікових групах).

Аналіз розподілу обов'язків між вихователем і помічником вихователя.

3-й день

Спостереження за роботою вихователя на прогулянці та при організації режимних процесів.

Спостереження за дітьми різних вікових груп в умовах закладу дошкільної освіти: діти у різних видах діяльності, спілкування з вихователем і однолітками, особливості поведінки, емоційний стан тощо. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей дітей: спостереження, бесіди.

Самостійна підготовка дидактичного демонстраційного та роздаткового матеріалу для проведення ігрової та навчальної діяльності з дітьми в закладі дошкільної освіти.

4-й день

Спостереження організації і проведення занять та режимних процесів, допомога в підготовці наочного матеріалу до занять.

Допомога вихователю при проведенні режимних процесів.

Аналіз діяльності вихователя щодо створення ігрового середовища, залучення дітей до ігор різних видів.

Участь в організації ігор. Виготовлення атрибутики до ігор.

Спостереження за характером взаємовідносин і формами роботи з батьками.

5-й день

Спільна робота з вихователем в організації режимних процесів.

Написання педагогічного роздуму «Діти дошкільного віку моїми очима».

Підготовка мультимедійної презентації про своє перебування на практиці (відобразити своє враження від даного виду практики, виконання завдань практики) .

2.4. Форми контролю та критерії оцінювання результатів проходження практики

Поточний контроль за якістю виконання здобувачами освіти завдань, передбачених програмою практики, здійснюється керівниками практики постійно впродовж усього терміну проходження практики у формі порад, консультацій, пояснень тощо. Перевірка дає можливість з'ясувати, якими професійними якостями оволодів кожен здобувач освіти, виявити недоліки та окреслити шляхи їх подолання. Важливою формою контролю також є самоконтроль.

Підсумковий контроль (захист практики) реалізується на підсумковій конференції у формі диференційованого заліку. Підсумкова оцінка за результатами проходження практики визначається на основі середньозваженого балу, що складається із суми оцінок, які виставлені керівником практики від коледжу за виконання завдань практики (кожна оцінка множиться на ваговий коефіцієнт, який вказаний у таблиці відповідно до виду діяльності) та за підсумком усного захисту перед комісією основних положень, які входять до програми практики.

Види діяльності та розподіл вагових коефіцієнтів

№ з/п	Види діяльності здобувача освіти-практиканта	Вагові коефіцієнти
1.	Виконання завдань щодо спостереження та аналізу освітньої роботи в закладі дошкільної освіти	0,6
2.	Оформлення, своєчасне подання звітної документації керівнику практики від коледжу (методисту)	0,2
3.	Захист звіту здобувача освіти про проходження практики	0,2

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів освіти

Оцінка	Рівень компетентності
«відмінно» 90-100 (А)	Здобувач освіти проявив активність, творчість, високу якість виконання програмових завдань практики; здійснював глибокий аналіз освітнього процесу та роботи вихователів; враховував вікові та індивідуальні особливості дітей при організації спостережень; сумлінно здійснював облік виконаної роботи у щоденнику практики; звіт оформлено акуратно, з дотриманням діючих правил; звіт здано та захищено в термін; при захисті звіту

	на запитання дана повна, чітка і глибоко аргументована відповідь.
«добре» 82-89 (B) 75-81 (C)	Здобувач освіти допускає незначні помилки при виконанні програмових завдань практики, несповна враховує вікові та індивідуальні особливості дітей при організації спостережень, рухливих та дидактичних ігор, трудових доручень. Діє за типовим алгоритмом у певній послідовності з несуттєвими помилками, які частково виправив самостійно; звіт оформлено акуратно, з дотриманням діючих правил, але є декілька не грубих помилок; звіт здано та захищено в термін; при захисті звіту на запитання дана повна, але не досить обґрунтована відповідь.
«задовільно» 69-74 (D) 60-68 (E)	Здобувач освіти допускає значну кількість методичних помилок при виконанні програмових завдань практики, не вміє враховувати вікові та індивідуальні особливості дітей при організації спостережень, рухливих та дидактичних ігор, трудових доручень. Не може самостійно виправити допущені помилки; звіт оформлено не акуратно, є декілька грубих помилок; при захисті звіту на запитання дана не чітка відповідь.
«незадовільно» 35-59(FX) 1-34 (F)	Здобувач освіти виконує програмові завдання практики на елементарному рівні або не виконав взагалі; звіт оформлено не акуратно, без дотримання діючих правил; звіт здано та захищено не в термін; при захисті звіту здобувач освіти не відповідав на запитання.

2.5. Вимоги до звітної документації

Після закінчення проходження практики здобувачі освіти подають керівнику практики від коледжу таку звітну документацію:

1. Щоденник практики.
2. Звіт про проходження практики.
3. Індивідуальні завдання з практики.

4. Психолого-педагогічну характеристика дитини дошкільного віку.

Вимоги до оформлення звіту:

1. Титульний аркуш (із вказівкою назви коледжу, даних про здобувача освіти, керівника практики від коледжу, інших відомостей), підшивається до звіту як його перший аркуш.

2. Основна частина звіту, в якій зазначається:

- строки проходження практики;
- назва закладу дошкільної освіти, де здобувач освіти проходив практику (їх коротка характеристика та специфіка діяльності);
- які умови були створені керівництвом закладу дошкільної освіти для проходження практики;
- зміст робіт, які були виконані здобувачем освіти за період проходження практики, послідовність та особливості їх виконання;
- труднощі (теоретичного та практичного характеру), які виникали у здобувача освіти за час проходження практики;
- пропозиції щодо поліпшення умов проходження практики в ЗДО;
- пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, якості викладання навчальних дисциплін, підвищення ефективності виробничої практики.

Звіт про проходження практики, як правило, повинен бути надрукованим, а всі матеріали, докладені до нього – підшиті й пронумеровані.

Не підшивається, а додається до звіту заповнений щоденник практики.

Орієнтовний обсяг звіту – 5 друкованих аркушів. Друкований текст на листках формату А4, набраного у редакторі MS Word. Поля: ліве – 3,0 см; праве – 1,5 см; верхнє – 2,0 см; нижнє – 2,0 см. Гарнітура: Times New Roman 14 пт. Інтервал між рядками – «1,5». Текст набирається без переносів, на всю ширину сторінки. Сторінки звіту повинні бути пронумеровані.

Не підшивається, а додається до звіту заповнений щоденник практики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Актуальні проблеми дошкільної освіти : колективна монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; С. Семчук, С. Попиченко [та інші]; за заг. ред. В. М. Кушнір. Умань. Візаві. 2021. 252 с.
2. Березіна О.М. «Граїлик» Програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 56 с.
3. Березовська Л. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 252 с.
4. Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Руханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Тернопіль: Мандрівець, 2012. 264 с.
5. Беленька Г. В., Науменко Т. С., Половіна О. А. Дошкільникам про світ природи: старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. Київ: Генеза, 2013. 112 с.
6. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
7. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови : підручник. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.
8. Богуш А. М., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних закладах. Підручник для студентів у вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ: Слово, 2010. 304 с.
9. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Методика ознайомлення дітей з дозвіллям у дошкільному закладі. Підручник для ВНЗ. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 408 с.
10. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 376 с.
11. Грама Н. Г. Сенсорний розвиток дітей раннього віку: теорія і практика: монографія. Одеса, 2018. 239 с.
12. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л.Богіиіч, В.М.Вертугіна, О.М. Половіна та ін.; наук. ред. Г.В. Беленька. Київ: ун- т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
13. Дорошенко Т. М., Мацько В. В. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч. посіб. Кременчук : ПП «Бітарт», 2019. 96 с.

14. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 424 с.
 15. Загородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Л.П. Загородня, С.А. Тітаренко. 2-ге вид. Суми : Університет. кн. 2023. 319 с.
 16. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку: парціальна програма. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2021. 48 с.
 17. Калуська Л. В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів. Книга перша. Тернопіль : Мандрівець, 2004. 320 с.
 18. Косенчук О. Г., Новик І. М., Венгловська О. А., Куземко Л. В. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. Харків: Видавництво «Ранок», 2021. 240 с.
 19. Кошель В. М. Сенсорне виховання дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. для вихователів дітей дошкільного віку, студентів спеціальності «Дошкільна освіта» та батьків. Чернігів: ФОП Балакін аО.В., 2019. 160 с.
 20. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку : навч.-метод. посібник / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк, І. Л. Пукас. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. 268 с.
 21. Пісоцька Л.М. Виховання у різновікових групах закладу дошкільної освіти: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 241 с.
 22. Скрипник Н. Методична робота в дошкільній освіті : навчально - методичний посібник. Умань: Візаві, 2019. 108 с.
 23. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376с.
 24. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.
 25. Я у світі: програма розвитку дитини від народження до шести років / наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР - Україна», 2019. 488 с.
- Допоміжні джерела*
24. Аргіропулос Д., Салацька А.П., Тарнавська Н. П., Катинська І.І. Організація інклюзивної освіти в дошкільному навчальному

- закладі: Навчально-методичний посібник для науково-педагогічних працівників, студентів вищих навчальних закладів. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 202 с.
25. Бочелюк О. І., Романюк Т. В. Організація освітнього процесу в різновіковій групі дошкільного навчального закладу. Харків: Видавництво «Ранок», 2015. 192 с.
 26. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 256 с.
 27. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 128 с.
 28. Вольська О.В. Граємося в казку: конспекти комплексних занять. Старший вік. Харків: Видавництво «Ранок», 2018. 144с.
 29. Дмитрієва В. Методика раннього розвитку: навч.-метод. посіб. Київ: Форс Україна, 2019. 224 с.
 30. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального закладу / упор.: Н. Майор, Ю. Манилюк, О. Тимофєєва. Тернопіль, 2010. 168 с.
 31. Максимова О.О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку (теоретико - методичні засади): навчально - методичний посібник. Житомир: Вид - во ЖДУ ім. І Франка, 2015. 213 с
 32. Максимова О.О. Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям: навчальний посібник. Житомир : Вид - во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 175 с.
 33. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 160 с.
 34. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Зима / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина, О. Ф. Драчова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 192 с.
 35. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Весна / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина, О. Ф. Драчова. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 192 с.
 36. Розгорнутий календарний план. Середня група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 256 с.

37. Розгорнутий календарний план. Середня група. Зима / Уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько, Н. М. Лазюк. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 263 с.
38. Розгорнутий календарний план. Середня група. Весна / Уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько, Н. М. Лазюк. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 296 с.
39. Розгорнутий календарний план. Старша група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 320 с.
40. Розгорнутий календарний план. Старша група. Зима / Уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, Н. М. Лазюк, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 320 с. 22
41. Розгорнутий календарний план. Старша група. Весна / Уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, Н. М. Лазюк, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 328 с.
42. Федорова М.А. Теорія та методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку: навч. п осібник. Житомир : Вид-во ФОП Левковець, 2018. 155 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
2. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21#Text>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/>
4. Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання рекомендованого МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Правила оформлення щоденника практики

1. Записи в щоденнику ведуться кожного дня. Щоденник заповнюється акуратно, записи ведуться одним кольором, розбірливим почерком, виправлення не допускаються. Правильність оформлення щоденника перевіряється та підписується безпосередньо керівником практики від фахового коледжу.

2. У щоденнику повинні бути вказані прізвища, ім'я, по батькові керівників практики, всі підписи та печатки бази практики, дата прибуття і вибуття здобувача освіти-практиканта (друга сторінка щоденника).

3. У розділі «Календарний графік проведення практики» зазначаються виконані та оцінені фахові завдання, що передбачені робочою програмою практики.

4. У розділі «Робочі записи під час практики» ведуться записи щодо проведення роботи за кожний день практики. Дата першого запису у щоденнику повинна співпадати з першим днем практики, дата останнього запису співпадає з останнім днем практики.

5. За правильність і грамотність оформлення щоденника відповідальність несе здобувач освіти-практикант.

Зразок титульної сторінки звіту

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗВІТ

про виконання програми практики

«Навчальна (пропедевтична) практика в закладах дошкільної освіти»

здобувачки фахової передвищої освіти **I курсу, групи ____**
спеціальності **A2 Дошкільна освіта**
освітньо-професійного ступеня **«фаховий молодший бакалавр»**
дошкільного відділення

Прізвище, ім'я, по батькові

Місце проходження практики: _____

Термін практики: _____

Мукачево 20__

Навчально-методичне видання

**НАВЧАЛЬНА (ПРОПЕДЕВТИЧНА) ПРАКТИКА
В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

*методичні рекомендації щодо організації та
проведення практики*

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальності А2 Дошкільна освіта
ОПС «фаховий молодший бакалавр»

Укладач:
Дмитро ГРЕГІРЧАК

Тираж 10 пр.